

Öckerö kommun

[kommun@ockero.se](mailto:kommun@ockero.se)

Rektorn vid Hedens skola

[Lars.utbult@ockero.se](mailto:Lars.utbult@ockero.se)

## Beslut för grundskola och grundsärskola

---

efter tillsyn i Hedens skola  
i Öckerö kommun

## Tillsyn i Hedens skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Öckerö kommun under Våren och hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hedens skola besöktes av Skolinspektionen den 8 oktober 2014.

### Fakta om skolenheten

---

Hedens skola är en skola för förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6 som ligger nära färjeläget på Hönö i Öckerö kommun. Skolan invigdes år 2000 och omfattar 176 elever, varav 26 går i förskoleklass och 147 i grundskolans årskurser 1-6. På Hedens skola utgör förskoleklassen och årskurs 1 en åldersintegrerad grupp, årskurs 2-6 är åldershomogena grupper. Lärarna har klassansvar och mentorskap och i de yngre årskurserna är undervisningen organiserad så att lärarna i stor utsträckning undervisar i "sin" klass. Rektor tillträdde i september 2014. I skolan finns även en lokalintegrerad grundsärskola, som utgör en egen skolenhet med färre än tio elever. Grundsärskolans skolenhet har samma rektor som grundskolan.

#### Resultat

Skolverkets offentliga statistik för läsåret 2012/13 visar att 77 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån på samtliga delprov i nationella ämnesprovet i matematik och 73 procent nådde kravnivån på samtliga delprov i nationella ämnesprovet i svenska. Skolan redovisar ingen egen statistik över kunskapsresultat i samhällsorienterande eller naturorienterande ämnen i årskurs 3.

I de nationella ämnesproven i årskurs 6 läsåret 2012/13 nådde 77 procent minst provbetyg E på samtliga delprov i engelska. I nationella ämnesprovet i matematik och svenska nådde i stort sett alla elever minst provbetyg E. Pojkarnas provbetygsresultat ligger under flickornas i samtliga ämnen och delprov. Enligt Skolverkets offentliga statistik för läsåret 2012/13 har i stort sett samtliga elever i årskurs 6 nått minst betyget E i alla ämnen, det finns dock ett fåtal elever som inte når minst betyget E i ett eller flera ämnen. I årskurs 6 är flickornas betygspoäng högre än pojkarnas i samtliga ämnen, utom i ämnet teknik.

För grundsärskolan finns ingen officiell statistik redovisad, inte heller redovisar skolan någon egen statistik för resultaten i grundsärskolan.

## Helhetsbedömning

---

Det har vid tillfället för tillsynen inte framkommit annat än att eleverna på Hedens skola, känner sig trygga i sin skolmiljö. Tillsynen visar också att skolan bedriver ett arbete för att förebygga kränkningar av elever. Dock visar tillsynen på brister i skolans arbete som har betydelse för måluppfyllelsen.

Hedens skola har flera lärare som förutom i de ämnen de har legitimation för även undervisar i ämnen de saknar legitimation för, vilket innebär att eleverna inte får undervisning av ämnesbehöriga lärare i alla ämnen. Rektorn måste se till att lärarnas kompetenser i möjligaste mån utnyttjas så att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning bedriver undervisningen.

Eleverna vid Hedens skola garanteras inte alltid det särskilda stöd de behöver och har rätt till och skolans åtgärdsprogram uppfyller inte alltid skollagens krav, vilket har betydelse för enskilda elevers möjligheter att nå målen. Elevhälsoteamet behöver öka sin koppling till grundsärskolan så att eleverna i grundsärskolan får tillgång till elevhälsa.

Rektorn för Hedens skola ska se till att det på skolan bedrivs ett kvalitetsarbete som är systematiskt och kontinuerligt och som bidrar till att utveckla verksamheten. Sammanställningar av resultat ska analyseras och användas så att arbetssätten utvecklas och förbättringsåtgärder planeras, genomförs och dokumenteras.

Skolan måste även förbättra sitt arbete gällande elevernas inflytande. Elevernas åsikter ska tillmätas betydelse med stigande ålder och mognad så att eleverna får återkoppling på sina önskemål och synpunkter, så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

## Skolinspektionens ingripande

---

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Öckerö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 februari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

## Grundläggande värden och inflytande

### Bedömning

Öckerö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ges inflytande över utbildningen

### Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas och deras sammanslutningars arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas. Rektor har enligt läroplanerna ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

På Hedens skola finns klassråd och elevråd. I intervjun med eleverna framkommer att eleverna anser att de trots detta inte fått något inflytande och att de frågor som lyfts på klassråd och elevråd inte tagits på allvar av rektor och lärare. Eleverna säger att det finns frågor som tagits upp på varje elevråd utan att det blivit någon skillnad. Exempel på detta är organisation runt lunchen och reparationer som behöver utföras på skolgården. "I början när vi hade klassråd så engagerade sig alla, men nu säger vi inget längre, för det spelar ingen roll".

I intervjun med lärarna säger de att de kan förstå elevernas uppgivenhet och förstå att deras engagemang avtar eftersom deras formella inflytande inte fungerat som det är tänkt. Lärarna bekräftar elevernas bild av att elevernas önskemål inte hörtsammats i tillräckligt stor utsträckning.

Rektor uppger i intervju att han sedan sitt tillträde har varit med på ett elevrådsmöte och att det finns goda förutsättningar för att det ska kunna bli bättre framöver. Rektor säger att han har tankar om hur arbetet med det formella elevinflytandet ska utvecklas på Hedens skola.

Utredningen visar att eleverna på Hedens skola inte ges tillräckligt inflytande över sin utbildning eftersom elevernas åsikter inte tillmäts betydelse i förhållande till deras ålder och mognad. Eleverna behöver få återkoppling på sina önskemål och synpunkter, så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

**Författning**

4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande och Läroplan för grundskolan 2011, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

**Särskilt stöd****Bedömning**

Öckerö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska rektor se till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas
- Särskilt stöd ska ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till
- Åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven av särskilt stöd är

**Motivering**

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

På Hedens skola ansvarar lärarna för att i samråd med elevhälsan skriva åtgärdsprogram. I intervju med lärarna säger de att det finns elever på skolan

som inte får det särskilda stöd som de behöver och har rätt till. Lärarna säger att de skriver ner åtgärder som skolan kan erbjuda, men inte alltid skriver in de åtgärder i åtgärdsprogrammen som ger bäst effekt och som motsvarar det särskilda stöd som utredningen visar att eleven egentligen skulle behöva. Lärarna säger också att det framförallt är de utagerande eleverna som prioriteras i arbetet med särskilt stöd. Enligt lärarna återkommer akuta situationer med utagerande elever och detta medför att stödet till lugna och tysta elever ibland uteblir helt. Enligt lärarna innebär detta att det finns elever som inte når kunskapskraven och som har åtgärdsprogram, som inte får det särskilda stöd som det fattats beslutat om att ge. Lärarna säger att orsaken till uteblivet stöd är bristande resurser.

Rektor bekräftar i intervjun att det kan vara så att de utagerande barnen i högre grad får det stöd de behöver och "tysta" barn kan falla mellan stolarna och bli utan särskilt stöd. Rektor säger att han har sett tendenser till detta på skolan och att det finns aktuella fördelningar av stödbehovet som behöver ses över.

I intervju med grundsärskolans lärare säger de att de inte utreder om elever som är mottagna i grundsärskolan är i behov av särskilt stöd och säger att därmed har ingen av dessa elever heller åtgärdsprogram, trots att de inte når kunskapskraven. Lärarna säger att de fått information av tidigare rektor att ytterligare åtgärder än att placera eleven i grundsärskolan inte ges. Vid intervju med nuvarande rektor framkommer att han känner till detta förhållningssätt och är medveten om att det är fel. Detta har han också informerat personalen om.

I de åtgärdsprogram för grundskoleelever som Skolinspektionen granskat i samband med tillsynen framgår inte alltid elevens behov. Istället för elevens behov anges svårigheter, hänvisningar till utredningar och allmänna stödbehov som till exempel "eleven behöver extra stöd i engelska". Även personliga omdömen och personliga förhållanden finns nedtecknade i åtgärdsprogrammen. Åtgärderna som anges är till exempel "stödundervisning i engelska" eller "resurspedagog finns kopplad till gruppen/enskilda elever"

Utredningen visar att det finns elever vid Hedens skola som inte ges särskilt stöd i den omfattning och på det sätt de behöver och har rätt till. Utredningen visar också att grundsärskolans elever inte omfattas av insatser i form av utredningar och särskilt stöd.

Vidare visar utredningen att det av åtgärdsprogrammen inte alltid framgår vilka elevens behov av särskilt stöd är. Detta medför att åtgärderna som skrivs in i dessa fall inte går att koppla till elevens behov. Det förekommer också åtgärder som är av så allmän karaktär att det inte kan säkerställas att eleven får det särskilda stöd som utredningen visat att eleven behöver. Skol-

inspektionen vill påpeka att syftet med att utreda och nedteckna elevens behov är att ge skolan ett tillräckligt underlag för att förstå varför eleven har svårigheter i skolsituationen och vilka stödinsatser som skolan behöver sätta in. I det praktiska arbetet fungerar åtgärdsprogrammet som ett stöd vid planeringen och genomförandet av den pedagogiska verksamheten kring eleven. Samtidigt är det en skriftlig bekräftelse på elevens behov av särskilt stöd samt vilka åtgärder som ska vidtas. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

### **Författning**

3 kap. 8–10 §§ skollagen

## **Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**

### **Bedömning**

Öckerö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering och utveckling av utbildningen

### **Motivering**

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det genomförs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska också dokumenteras.

På Hedens skola finns ett årshjul som anger vilka delar i det systematiska kvalitetsarbetet som ska ske och vid vilken tidpunkt. Rektor säger att det finns en grundstomme med utvecklingsområden som kommer centralt från kommunen och detta gör enligt rektor att det systematiska kvalitetsarbetet på skolan inte i tillräckligt stor utsträckning utgår från skolans behov. Rektor säger också att kvalitetsarbetet på skolan i första hand går ut på att utvärdera arbetet med de olika utvecklingsområdena som kommer centralt från kommunen, men i det framåtsyftande arbetet finns inget som beskriver hur utformning och planering av utvecklingsarbetet på skolan ska genomföras.

Lärarna säger i intervjun att det systematiska kvalitetsarbetet på skolan är en brist. Lärarna hoppas att det ska bli bättre med den nya rektorn. Lärarna bekräftar rektors bild av att det är "hur vi ska göra som vi inte kommer till".

Lärarna uppger att det de hittills har kommit fram till i sina utvärderingar och sammanställningar inte har använts framtidsytande för att planera och utveckla verksamheten.

I de delar av skolans dokumenterade kvalitetsarbete som Skolinspektionen har tagit del av inför tillsynen finns en sammanställning av elevernas resultat i de ämnen där nationella ämnesprov genomförts. Det finns också utvärderingar av de centrala utvecklingsområden som kommer från kommunen. Dock bekräftas lärarnas och rektors bild av att det saknas planerade framtidsytande åtgärder som beskriver hur verksamheten ska utvecklas utifrån konstaterade utvecklingsbehov.

Av utredningen framgår att rektorn och lärarna vid Hedens skola inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering och utveckling av utbildningen på grundskolan respektive grundsärskolan. Skolenheterna arbetar inte med att utveckla verksamheten utifrån konstaterade utvecklingsområden efter en sammanställning och analys av resultaten och planerar inte lämpliga åtgärder för en ökad måluppfyllelse. Avsaknaden av åtgärder i kvalitetsarbetet kan innebära att det finns väsentliga utvecklingsområden som inte vidareutvecklas. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

#### **Författning**

4 kap. 4–5 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 och Läroplan för grundsärskolan 2011, 2.8 Rektorns ansvar

#### **Personalkompetens**

##### **Bedömning**

Öckerö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

##### **Motivering**

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och som är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller nämnda krav eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen.

På Hedens skola är undervisningen organiserad så att läraren, framförallt på lågstadiet, undervisar "sin" klass. Av dokument som huvudmannen skickat

in till Skolinspektionen och vid intervjuer med rektor och lärare framgår att vissa lärare vid Hedens skola undervisar i ämnen och årskurser där de saknar behörighet och legitimation. Ett exempel på detta är en lärare med behörighet i svenska och matematik som undervisar i alla ämnen utom idrott. Av rektors sammanställning kan konstateras att det på enheten finns lärare med rätt behörighet och legitimation. Ett annat exempel är lärare som har behörighet och legitimation i alla ämnen utom teknik, som trots detta undervisar i teknik. På skolan finns två andra lärare som är behöriga och har legitimation att undervisa i teknik.

Rektor uppger i intervjun att han har uppmärksammat att tjänstefördelningen inte stämmer med lärarnas legitimation och att detta behöver rättas till. Rektor uppger inga särskilda skäl gentemot eleverna för att de får undervisning av i ämnet eller för årskursen obehöriga lärare annat än att han har ärvt organisationen.

Av utredningen framgår att skolan använder lärare för undervisning som de inte har behörighet och legitimation för, trots att det finns lärare med rätt behörighet att tillgå. Det finns inte heller några andra särskilda skäl till detta med hänsyn till eleverna. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

### **Författning**

2 kap. 13 och 18 §§ skollagen

### **Erbjudande av utbildning**

#### **Bedömning**

Öckerö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Det ska finnas elevhälsa för alla elever vid skolenheterna

#### **Motivering**

Enligt skollagen ska elevhälsa finnas för elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

På Hedens skola finns ett elevhälsoteam som består av specialpedagog, psykolog, skolsköterska och kurator. Skolläkare finns tillgängliga några gånger

per termin och kontaktas vid behov. Skolinspektionen intervjuar vid tillsynen hela elevhälsoteamet utom skolläkaren.

Vid intervjuer uppger elevhälsoteamet, lärare och rektor att det finns ett fungerande förebyggande och främjande arbete för elever i förskoleklass och grundskolan på Hedens skola till exempel genom att kurator observerar grundskoleklasser och har hand om gruppstärkande övningar. Skolsköterskan har hälsosamtal och delar av elevhälsoteamet har gett regelbunden handledning till pedagoger. På skolan genomförs även kompisamtal och temadagar i grundskolan där elevhälsan är inkopplade.

Lärarna i grundsärskolan säger i intervjun att det inte har funnits någon specialpedagog för eleverna i grundsärskolan de senaste fem åren och att det inte finns någon elevhälsa som riktas mot grundsärskolan. Detta gör enligt lärarna att de saknar handledning riktade mot specifika elevers behov. Det saknas också en specialpedagog som är riktad till grundsärskolans personal och elever som kan vara ett stöd i anpassningar av verksamheten utifrån elevers specifika behov.

Enligt rektor har Hedens skolas elevhälsoteam saknat en stark koppling till grundsärskolan. Rektor bekräftar lärarnas bild att elevhälsa saknas för eleverna i grundsärskolan och att kopplingen mellan elevhälsoteamet och grundsärskolan har varit dålig speciellt med avseende på inriktningen träningsskola. Rektor vet att hans företrädare köpte in specialpedagogisk tjänst, men vet inte när och i vilken omfattning.

Enligt rektor och grundsärskolans lärare ska lärarna i fortsättningen kunna anmäla enskilda elevärenden i grundsärskolan till elevhälsans möten för att till exempel utreda om en elev i grundsärskolan är i behov av särskilt stöd (se område särskilt stöd), vilket enligt skolans tidigare rutiner inte har varit möjligt.

Utredningen visar att grundsärskolans elever på Hedens skola inte har tillgång till elevhälsa i tillräcklig utsträckning eftersom elevhälsoteamet saknar tillräcklig koppling till och aktivt arbetar med eleverna i grundsärskolan. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

#### **Författning**

2 kap. 25 § skollagen

Lgr 11, 2.8 rektorns ansvar, Läroplan för grundsärskolan 2.8 Rektorns ansvar

**Anmärkning**

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Öckerö kommun en anmärkning.

**Trygghet och studiero****Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Det finns inte en plan mot kränkande behandling för varje särskild verksamhet som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året.

**Motivering**

Enligt skollagen huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare ska Huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Hedens skola har en plan mot kränkande behandling "Hedens skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling". Planen omfattar förskoleklass, grundskolan, grundsärskolan samt fritidshemmet. I planen saknas koppling till kartläggning gjord i grundsärskolan och endast två insatser av allmän karaktär riktas mot grundsärskolans verksamhet. I övrigt framgår det inte om åtgärderna som sätts in svarar mot grundsärskolans specifika förhållanden och eventuella behov av åtgärder.

Enligt planens "Rutiner för akuta situationer" anges att kontakt med rektor ska ske efter att en rad andra åtgärder satts in. Rektor säger vid intervjun att planen håller på att skrivas om bland annat eftersom rektor behöver meddelas direkt då en befördad kränkning kan ha skett och att det finns ett glapp i planen om vem som ska avgöra om det har skett en kränkning eller inte. Rektor menar att det tolkningsutrymme som finns i planen behöver tas bort och att det är självklart att det är elevens upplevelse som ska gälla. I intervju med lärare och elevhälsa framkommer att det finns ett inarbetat system för vuxen närvaro på elevernas raster. Eleverna säger i intervjun att de känner sig

trygga på skolan och att de får hjälp av en vuxen om det händer något eller om man blir ovänner.

Utredningen visar att det i Hedens skolas plan mot kränkande behandling inte anges de åtgärder som behövs i grundsärskolan för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året utifrån en kartläggning av grundsärskolans specifika behov. Då Skolinspektionen inte funnit annat än att skolans arbete mot kränkande behandling i övrigt fungerar tillfredsställande bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning och ska åtgärda bristen.

**Författning**

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Roland Fallström och undervisningsråd Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson  
Enhetschef/ Beslutsfattare

Charlotte Limberg  
Utredare/ Föredragande

**Bilaga:**

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

## Allmänt om tillsynen

---

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats [www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se) under fliken Inspektion.